

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14
Pe o lună . 2.40
Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.
Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRATIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20
INSERTIUNILE
se primesc la administratie.
Mulțămite publice și Loc
de chis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu se înape-
linesc.

Declarațiile de război ale guvernului.

Arad, 6 Noembrie.

Eri, Duminecă, ministrul-președinte al cabinetului Khuen-Héderváry a anunțat în ședința partidului guvernamental, între altele, că guvernul nu poate tolera jocul frivol al opoziției și că hotărât să pună capăt obstrucției tehnice, nu va sta pe gânduri să profite chiar de cele mai extreme mijloace, nici chiar de alegeri generale „cari — fără îndoielă — vor sfârși favorabil pentru guvern”.

În schimb, însă, lumea setoasă de știri a avut o desamăgire în Cameră. Galețiile, ticsite de curioși reprezentând toate straturile sociale, înzadar au așteptat să vădă aceleași declarații războinice și în ședința Camerei. Ședința a luat cursul său obișnuit, începând și sfârșindu-se cu votări normale.

Nu ne înșelăm când presupunem că această trăgănare a guvernului e determinată de motive foarte ponderoase. Înainte de a începe un război care poate să fie fatal pentru guvern, — contele Khuen-Héderváry și sfetnicii săi așteaptă să vadă ce-l vor face asupra opoziției de declarațiile de război. Va fi nădăjduind, poate, în momentul din urmă opoziția va ceda și va provoca, prin continuarea obstrucției tehnice, alegeri nouă, cu frământări serioase și cheltuieli enorme.

Presupunerea aceasta pare a fi confirmată și prin noile tratative de împăcare

pornite dela unul dintre vice-președinții Camerei, *Kabos Ferencz* care a făcut lui *Justh* propunerea ca reformele militare și proiectul de buget să fie discutate alternativ, trei zile ale săptămânii reformele militare, iar în celelalte trei zile proiectul de buget. Că această propunere *Justh* a declarat-o inadmisibilă, nu exclude posibilitatea ca tratativele totuși să fie reluate.

Camera deputaților a fost despuiată, însă, și de a doua senzație mult așteptată: demisia președintelui Camerei. Această demisie a fost, însă, hotărâtă în cosfătuirile ce au avut loc ieri între guvern și prezidiul Camerei. Toate stăruințele depuse pe lângă președintele *Berzeviczy* de-a renunța la hotărârea sa au rămas zadarnice. Declarația de război a guvernului implică și schimbarea prezidiului.

Demisia aceasta a președintelui *Berzeviczy* nu trebuie însă privită ca o desaprobare a tacticii ce va pune în practică guvernul. Alminteri *Berzeviczy* ar trebui să-și dea demisia și ca membru al partidului guvernamental. Demisia are să însemne numai salvarea aparentelor legalității procedurii viitorilor președinți, a unei legalități întemeiate pe principiul interpretării individuale — din partea președinților — a regulamentului intern.

Președintele și vice-președinții Camerei vreme de patru luni, de câtă vreme ține obstrucția, au dat regulamentului interpretarea cea mai liberală, negăsind nici un articol cu al cărui sprijin ar fi putut înfrânge, în mod legal, obstrucția. Să dea acum deodată aceluiași regulament o interpretare tocmai opusă, ar însemna o inconsec-

vență aproape ridicolă. Președinții actuali și-au legat înșiși mâinile prin atitudinea lor de până acum, câtă vreme noul prezidiu are toată libertatea de-a interpreta regulamentul în favorul majorității.

Aici își găsește, deci, explicarea și faptul că în ședința de azi nu a răsunat nici declarația de război a guvernului și nu s'a anunțat nici demisia prezidiului. Amândouă stau în legătura cea mai strânsă și până ce guvernul mai are cea mai neînsemnată nădejde într-o înțelegere pașnică cu opoziția și amână declarațiile războinice în Cameră, nu este nevoie nici de demisionarea prezidiului.

Atitudinea partidelor opoziționiste însă nu este de-așa încât să se poată opera o înțelegere pașnică. Dacă amenințările de până acum ale guvernului n'au fost în stare s'o îndemne la abandonarea obstrucției tehnice, nici declarațiile de război — cari, în fond, nu repetă decât aceleași amenințări într-o formă mai oficială — nu vor avea efectul dorit de guvern.

Contele *Tisza*, îndrumătorul politicii guvernului și potrivit votului universal, va trebui să ocupe fotoliul de președinte al Camerei, pentru a încerca să scoată partidul guvernamental din impasul în care el l'a băgat.

Oricât de energic ar fi, însă, contele *Tisza* în calitatea viitoare de președinte al Camerei și o interpretare oricât de... individuală ar da regulamentului, fără o violare flagrantă a legalității nu se poate pune capăt obstrucției. Și chiar dacă gu-

Cântec.

Din aurul întregii veri
Podoaba toamnei se urzește
Și stolul viselor de ieri
Spre alte lumi călătorește.

Sfioasa doină 'și plânge lin
Cântarea 'n picuri măsurate...
Tu suflăte rămâi senin
In sfânta dragostii cetate.

Iubitei.

E atâtă umbră 'n urma noastră
Ș-atâtă taină ne 'mpresoară
Că nu 'nțeleg de-a fost aievea
Iubirea ta de-odinioară.

Cu noaptea lor fulgerătoare
De-apururi ochii tăi mă 'mbie
Să-mi las a inimii cetate
In dulcea dragostii robie.

Dar clipa cea de îndoială
Imi stânse sfânta mea comoară
Și azi, tăcerea ta cernită
Cu jalea morții mă 'nfioară.

I. M. Pârvolescu.

Rudyard Kipling.

Celălalt.

Trad. de Vasile Stoica.

De mult, de mult, prin anii șaptezeci, încă pe când în Simla nu se clădiseră palate oficiale, iar șoseaua din jurul *Iakko*-ului nu exista decât în sertarele baracelor P. W. D. se întâmplase, ca părinții domnișoarei *Gaurey* să-și silească fata să se mărite după colonelul *Schreiderling*. Acesta nu putea fi cu mai mult decât cu vre-o treizeci și cinci de ani mai în vârstă decât domnișoara; cum însă trăgea două sute de rupii leafă lunară, ba avea și bani puși la o parte, fu bine primit. De altfel era de neam bun și când era vremea mai rece, suferia de plumăni. Iar când dedeau căldurile era totdeauna aproape de loviturile damblalei. De tot însă nu l-a lovit nici odată.

Bine înțeles, nu vreau să bărfesc pe *Schreiderling*. Intru cât îl ierta mintea, era bun tovarăș de viață; cumpătul numai atunci și-l pierdea, când avea nevoie de îngrijire. Ceeace se întâmpla cam de vre-o șaptesprezece ori pe lună. Când era vorba de bani, era foarte darnic cu nevasta, iar asta era mare concesie din partea lui. Cu toate acestea nu era fericită doamna *Schreiderling*. O măritaseră pe când era încă dincoaci de douăzeci, și pe când biata-i inimioară și-o dăduse deja altuia. Numele ăstuia l-am uitat; să-i zicem însă „celălalt”. Parale n'avea, și nici nădejdi de înaintare. Prea frumos încă nu era; și, pare-mi-se slujea la comisariatul de transport. Însă cu toate acestea ea-l iubia grozav; și ceva logodnă încă era între ei. Când deodată se ivi *Schreiderling* și-i declară doamnei *Gaurey*, că el vrea să-i ia de nevastă fata. Atunci

legătura cealaltă fu ruptă — spălată de lacrimile doamnei *Gaurey*, căci dumneaei cu plânsetele ocârmuia prin casă nesupunerea în fața autorității sale, și, dacă-i lipsia, tot așa și câștigă la bătrânețe și stima celorlalți. Fata nu se potrivea cu mamă-sa, Nu plângea nici odată. Nici măcar în ziua cununiei n'a plâns.

„Celălalt” își suporta soarta liniștit, și fu transferat într-o stațiune, cât se putea de rea. Doar clima de-l mai mângăia. Suferia de friguri intermitente, și poate asta-i abătu gândurile dela celălalt necaz. Era bolnav și de inimă. In două privințe. Una dintre valvule era atacată, iar frigidurile înrăutățiau boala din zi în zi. Asta se văzu mai târziu.

După mai multe luni începu doamna *Schreiderling*, să se simtă bolnavă. Dar nu se usca treptat, așa ca în cărțile cu povești, ci părea că încearcă toate formele boalelor (ceace numai la stațiune în India se întâmplă) dela frigurile simple în sus. Nici odată n'a fost ea mai frumoasă, ca de obicei, nici în vremurile ei cele mai bune. Bolile însă o făcură chiar urâtă. Insuși *Schreiderling* ne spunea. Căci totdeauna se mândria, că el spune pe față, ce gândește.

După ce încetase de a mai fi frumoasă, o lăsă în voia ei, iar el se întoarse la petrecerile burlăciei. De obicei o vedeați călărind în sus și în jos pe un drum părăsit de pe „*Simla Mall*”, cu o pălărie *Terai* surie, aruncată pe ceafă și într-o șea grozav de hodorogită. Căci dornicia lui *Schreiderling* se oprira, când era vorba de cal. Zicea, că pentru femei nervoase, ca doamna *Schreiderling*, orice șea e bună. Cerută la dans n'a fost nici odată doamna *Schreiderling*, căci nu dansa bine; era așa

vernul s'ar hotărî la publicarea de alegeri nouă, opoziția nu va putea fi înfrântă în așa măsură încât să nu poată continua și în noua Cameră obstrucția tehnică.

Cu ochi mari și voite, peste crize și risipă de energii, guvernul contelui Khuen-Héderváry totuși va trebui să primească singura soluție cu putință: prezentarea proiectului de lege despre votul universal.

Alegeri nouă în Croația. Din Agram se telegrafiază: În ședința de mâine a dietei se va citi autograful regal despre dizolvarea dietei.

În cursul acestei săptămâni se vor publica și noile alegeri, cari vor avea loc încă în luna lui Noiembrie.

Campania electorală a și luat începutul. Deputații cutrieră de pe acum cercurile electorale.

Demisia Contelui Zichy? Presa opoziționistă publică știrea că în cel mai apropiat viitor contele Zichy, ministru de culte și instrucție publică, își va da demisia. Cauza demisiei ar fi învinuirile că ar favoriza clericalismul.

Biroul de presă al guvernului publică azi o desmințire a acestei știri.

Viriliștii din comitatul Hunedoarei. În congregația din 27 Octombrie a comitatului Hunedoarei s'a prezentat lista viriliștilor. Între cei 258 viriliști se află și următorii — 42 români: Dr. Aurel Vlad cu 5418 cor. 60 fil., Ioan Vuleu 3513 cor. 58 fil., Dr. I. Miha 3170 cor. 25 fil., Dr. Aurel Muntean 2733 cor., Nicolae Vlad 2694 cor., Dr. Nicolae Moțiu 1880 cor., Ivanuș Ștefanescu 1545, Dr. Enea Papiu, Dr. Silviu Moldovan, Aron Fejer, Const. Olariu, Dr. Romul Boca, Const. Baicu, Dr. Cornel David, Ioan Moța preot, Iosif Indreș, Dr. George Dubleş, Dr. A. Deac, Dr. Romul Dobo, Ioan Baicu, Doboș Todor, Dr. G. Șulin, Simion Corvin, Alexandru Petrovici, Dr. Șt. Rozvany, Ioan Petrovici, Simion Chiria, Ioan Cutean, Simion Oltean, Dr. Ioan Margita, Alex. Pop Vulean, Dr. Ioan Pop (Orăștie), Fronis Hosszu, Nicolae Socol Petroșeni, Dr. Iustin Pop, Vasile Boneu, Opincariu Nicolae, Manase Iaz, Andrei Truca, Petru Onea, Nicolae Obedeu, Dr. Alexandru Hosszu.

de plictisitoare și neinteresantă, încât numai rar se rătăcea câte-o cartă de vizită prin casseta ei. A și zis Schreiderling odată, că dacă ar fi știut, că după căsătorie are să fie așa o mătăhală, n'ar fi luat-o odată cu capul. Căci totdeauna se mândria că el spune pe față ce gândește!

Într-o zi de August o lăasă în Simla, iar el plecă la regiment. Se mai învioră femeia, dar fața de mai înainte nu și-o mai recăpătă. La club aflai că celălalt era pe drum — bolnav, foarte bolnav, — în nădejdea că se va însănătoși iară. Frigurile și vălurile inimii aproape l'au omorât. Ea încă știa, ba știa — ceea ce nu mă mai interesa, — și pe ce vreme sosesc. Va fi scris el cui va, să-i spună. De cea din urmă dată se văzuseră înainte de cununie cu o lună.

Și acum vine partea tristă a poveștii mele. Într-o seară stătusem de vorbă jos la Dovedell Hotel până târziu. Doamna Schreiderling călărise în sus și în jos pe Mall întregă după-amiaza. Și ploaia. Cum veniam dealungul șoselei, trecu deodată o tongă*) pe lângă mine, iar călușelul meu neastâmpărat de așteptare se porni îndată în trap. Toemai la cotitura spre oficiul tongelor aștepta sosirea tongei doamna Schreiderling udă din creștet până în tălpi. Cotii spre deal, căci n'aveam nimic cu tonga. În clipa asta însă se porni doamna Schreiderling, să tipe. Mă întore numai decăt, și la lumina lămpilor oficiului o văd deodată îngenuchiând în mijlocul șoselei noroioase, lângă scărigea de dindărăt a căruței, și zbierând grozav. Căzuse cu fața în noroi când ajunsei la ea.

*) Dilijansa în India.

Teatrul unguresc din Cluj — la București.

— O încercare de zăpăcire. —

Într'unul din numerele trecute am înregistrat că directorul teatrului unguresc din Cluj d. *Ianovics* proiectează o serie de cinci reprezentații la București. Am arătat atunci că datorită guvernului român este de a aplica artiștilor unguri principiul reciprocității, adică de a admite reprezentațiile lor numai cu condiția ca pe viitor nici trupele românești din regat să nu fie oprite a da reprezentații în Ungaria.

În fața acestei drepte cereri toate ziarele ungurești publică următoarea notă, pe cât se poate inspirată din locuri competente:

În urma invitării primită dela colonia ungurescă din București, directorul Teatrului Național din Cluj, *Ianovics* va da în capitala românească o serie de cinci reprezentații. În cercurile sus puse ale societății românești se manifestă un deosebit interes față cu proiectul acesta (??) O parte din ziarele românești din Ungaria (mai precis: „Tribuna” care singură a dat atențiune acestui proiect) crede necesar a atrage atențiunea cercurilor conducătoare din București că nu se poate acorda concesiunea pentru aceste reprezentații decât cu condiția reciprocității pentru societățile teatrale din România cari ar da reprezentații în Ungaria. Avertismentul acesta e cu totul de prisos, deoarece două trupe românești sub direcțiunea lui Rădulescu și Corfescu vor da reprezentații pe la începutul lui Noiembrie în Oradea-mare, Beiuș, Cluj, Dej și în alte localități.

Ați înțeles? Reprezentațiile ungurești din București nu sunt dorite numai de colonia ungurescă (compusă, în trecut fie zis, din numeroasa ceată de bucătărese, rîn-dași, servitoare și alte clase sociale tot mai

puțin intelectuale), ci chiar și societatea românească aleasă e nerăbdătoare să aziste la niște reprezentații — din cari nu înțelege nimica. Pentru aceia deci trebuie ca guvernul român să acorde concesiunea pentru trupa dlui *Ianovics*.

Delicioase motive, nu-i așa. Probabil presa ungurescă sau inspiratorii ei își închipuiesc că, dacă nu va putea interesul artistic, să atragă lumea românească, o vor împinge la teatrul unguresc — simpatiile politice atât de aprinse cari unesc pe unguri și români din timpuri imemorabile.

Cu motivarea asta deci ei au brodit-o cam rău. Dar ei o mai încearcă și cu alta. „Trupele” dlor Rădulescu și Corfescu vor da reprezentații prin orașele Ardealului, zic ei, deci trebuie admise și reprezentațiile ungurești la București. Toată lumea știe însă că dnii Rădulescu și Corfescu nu sunt directori de trupe teatrale, ci *cântăreți* cari dau *concerte, singuri*, fără a fi însoțiți de vre-o trupă.

Credem că guvernul român nu se va lăsa zăpăcit de minciunile presei ungurești. Dacă d. *Ianovics* dorește deci să norocoască bucătăresele din București cu teatru unguresc, atunci guvernul unguresc să binevoiască a aduce la cunoștința societății noastre de teatru din Ardeal că va permite și el unei *trupe teatrale* din România (nu vre-unui *singur* cântăreț sau artist) un tur nou prin orașele românești ale Ardealului. Atunci și numai atunci reciprocitatea va fi deplină. Iar până atunci credem că o trupă ungurescă nu are ce căuta în România — dacă mai există o demnitate națională în cei ce conduc România și în cei ce formează opinia publică a regatului.

În jilțul de dindărăt cu o mână în carâmbul covorei stetea țapăn și drept „celălalt” — mort. Iar apa-i curgea, șiroaie de pe pâlărie și de pe musteți. Trebuia să fi fost cam mult pentru valvulele lui cele șaizeci de mile englezești prin bolovani munților la deal.

— Sahibu-ul acesta — zise surugiul — a murit la două stații dincoace de Solon. De aceea l'am legat cu funia ca să nu cadă cumva pe drum. Iată așa am venit la Simla. Dă-mi „sahib”-ul vre-un bacșiș. Ala colo — și-mi arată pe „celălalt”, — mi-ar fi dat o rupie.

„Celălalt” ședea în căruță cu o strâmbătură în față, parcă ridea și el de gluma, c'a sosit. Iar doamna Schreiderling începu să geamă în noroi. Afară de noi patru nu mai era nimeni în oficiu. Și ploaia fără milă. Cel dintâi lucru era, să duc pe doamna Schreiderling acasă, iar al doilea să-i feresc numele de a fi amestecat în încurcarea asta. Surugiul căpătă cinci rupii, să caute-o trăsura prin bazar pentru doamna Schreiderling. Apoi să înștințeze pe „tonga babu” despre pățania cu „celălalt”, iar „babu” să aranjeze treaba după buna lui chibzuială.

Ridicai pe doamna Schreiderling din ploaie și o dusei sub șopron. Și așteptaram astfel aproape trei sferturi de oră sosirea trăsuri. „Celălalt” remase așa cum șosise. Doamna Schreiderling orice ar fi vrut să facă, dar să plângă ba; și poate asta i-ar fi folosit. Îndată ce-și veni în firi încercă din nou să strige, apoi începu să se roage pentru sufletul său. Am așteptat s'o aud făcând și asta, dar n'a făcut-o. Începai apoi să-i curăț nițel hainele de tină.

În sfârșit sosi și trăsura și — în parte cu desila, — o făcui, să plece. Fusesse înfiorătoare întâmplarea dela început până la sfârșit. Dar și mai înfiorătoare fu atunci, când avea să treacă trăsura printre părete și tongă și văzu la lumina lămpii mâna aceea uscată, galbenă, agățându-se de carâmbul covorei.

Ajunse acasă tocmai, când lumea pleca la bal la palatul viceregelui, — „Peterhoff” se chema palatul, — iar doctorul află că se resturnase de pe cal că eu am adus-o de pe Lakko și că de fapt mi-am câștigat mare recunoștință pentru modul repede, cu care i-am asigurat ajutorul medical.

De murit, n'a murit — oameni de tiparul lui Schreiderling nu se căsătorise cu neveste cari mor așa ușor. Trăiesc și se fac urâte, urâte.

Doamna Schreiderling n'a pomenit nici odată singura ei întâlnire cu celălalt după căsătorie iar când frigurile și tusa, — urmările serii aceleia, — îi trecură și ea putu eși iară, nici cu c'vântul, nici cu gestul n'a făcut nici cea mai mică aluzie la întâlnirea noastră de lângă oficiul tongelor. Poate nici nu știa nimic.

Călăria și mai departe în sus și în jos „Mall”, în aceeași șea hodorigită, privind în toate părțile, ca și când la toate cotiturile i-s'ar ivi c'neva. La doi ani după asta se întoarse acasă și muri, — la Bournemouth, mi-se pare.

Schreiderling, dacă-l prindea dănoșia la masă o numia totdeauna „scumpa și nenorocita mea nevestă”. Căci totdeauna se mândria că el spune tot ce gândește, bietul Schreiderling.

Paris.

Teoria și practica educației de cetățean, 8. Propunerea lucrului de mână și principiul de muncă în educația modernă, 9. Bazele metodiceii cântului, 10. Invățământul gimnasticii, 11. Metoda limbei materne. 12. Higiiena școlară. 13. Desvoltarea și cultivarea vocii în școală, 14. Secusualitatea copilăriei. III. Știința religiunii și învățământul ei, cu următoarele secțiuni: 1. Profeții Israelului, 2. Credința apostolică, 3. Isus în cadrul istoriei generale a Religiunii, 4. Tractarea miraculelor Testamentului-Nou în școală, 5. Istoria bisericească a timpului nou, 6. Creștinismul și Monismul, 7. Probleme religioase și morale ale timpului prezent. IV. Fiziologie, Psihologie și Filozofie, cu următoarele secțiuni: 1. Fiziologia organelor simțirii, 2. Psihologia Fiziologică, 3. Copilul de școală, 4. Geneza și dezvoltarea limbajului la copil, 5. Psihologia noțiunii morale, ca introducere la etica modernă, 6. Introducere în Filozofie. V. Literatură, Artă, Istorie și Economic națională, cu următoarele secțiuni: 1. Viața femeilor din veacul al XVIII. 2. Goethe și timpul său, 3. Cultura germană din prezent, 4. Introducere în dezvoltarea simfoniei, 5. Introducere în probleme sociale din prezent, 6. Istoria politică a Germaniei. VI. Oratorie și Limbi, cu următoarele secțiuni: 1. Retorică, Teorie și Praxă, 2. Balada germană, 3. Limba germană, 4. Limba engleză, 5. Limba italiană, 6. Franceza.

Precum se vede din acest vast și interesant program, cursurile feriale din Jena dezvoltă o muncă serioasă și uriașă, îmbrățișând toate științele, tractate, de cei mai orientați profesori în domeniul acestor științe. Atracția principală însă, căreia își mulțumesc aceste cursuri numărul însemnat de vizitatori și faima de bun renume, e personalitatea profesorului Dr. Rein. Și nici nu e de mirare că e astfel. Deși om în vârstă, (65 ani) se interesează de fiecare ascultător, adresându-i câte o vorbă amicală și dând bucuroși orientări și informațiuni. E de o statură mijlocie, bineconservat și cu mișcări aprige. Iar ochii-i sunt albaștri, de o claritate străvăzătoare, lăsând a deduce la o inteligență superioară ca două stele în scelipire necontenită. Toată mișcarea, tot gestul tradează pe omul paedagogiei, condus de cea mai corectă logică. Vocea-i plăcută te răpește la primul moment, iar espunerea clară a ideilor, și-se par întruchipate naintea ochilor.

Amintesc îndeosebi următoarele idei ale Lui: „Viața fiecărei națiuni, depinde dela puterea de muncă ce o posedă. Aceasta muncă e atât materială, cât și ideală. Educațiunea unui popor e mai importantă chestie de stat, decât politica. Numai cultura îndreptățește existența unui popor. Cultura unui popor nu o constituie singuraticii indivizi savanți, ci masa. E mai importantă cultura generală a poporului, decât numai a unei anumite clase. Ideile aceste cari formează partea principală pe care e bazată paedagogia lui Rein, nu sunt pur paedagogice, ci au un înțeles semnificativ social, pentru timpurile prezente. Și e greșit a vedea în Rein numai un pedagog, fiind vederile lui în nex logic cu cea mai desăvârșită Sociologie.

L. Roșculeț.

Dr. DUMITRU POPA

Medic universal. Fost medic de clinică și spital.

Specialist în morburii interne, de femei, de copii și de urechi.

— A R A D —

Și-a transpus locuința în strada Deák Ferenc nr. 35. (Librăria diecezană).
Consultațiuni: 8—10 ore a. m. și 2—4 ore p. m.**Răsboiul italo-turc.**

Răsboiul de pe coasta de miază-noapte a Africii abia acum s'a încins cu toată înverșunarea și Italia care-și închipuia că cucerirea unei noi colonii va fi mai mult o chestie de ingeniozitate, decât de vreme și iscusință răsboinică, e silită să trimită zilnic noi transporturi de trupe cari, rând pe rând, vor cădea jertfă acestei încăierări sângheroase și fără de nici un rost. Căci cu toate opintelile marilor puteri de a găsi o soluție favorabilă — pentru amândouă — în special unei împăcări, focul răsboiului să descarcă cu toată cruzimea asupra luptătorilor, secerând victime fără de număr, atât dintre Arabi, cât și dintre trupele aliate.

Știrile din urmă confirmă iarăș învingerile Turcilor cari au ajuns stăpâni asupra situației din Tripolitania și în Roma orice politician își dă pe deplin seama de urmările dezastruoase ale acestui răsboi, provocat de funesta lipsă de prevedere a dlui San Giuliano. Opinia publică — nu numai din Italia — care primise, dacă nu cu aclamări, cel puțin cu indiferență provocarea Italiei, și-i avansase oarecari simpatii, urându-i toată izbânda în acest răsboi, sub forța evenimentelor schimbate din timpul din urmă, începe să-i devină din ce în ce mai ostilă și desmetecindu-se distinge tot mai clar puțina loialitate a Italiei, care folosindu-se de disordinea internă a Turciei, mânată de un instinct hrăpareț, a pătruns aproape hoțește în Africa și a surprins oastea turcească nepregătită.

Admițând că în urma stăruințelor marilor puteri se va ajunge la o înțelegere, sub actuala impresie a spiritului public, pacea aceasta nu va întruni nici cel puțin condițiile de împăcare oferite de Turcia la începutul răsboiului, pe care Italia le respingea cu atâta emfază.

Noile invingeri ale Turcilor.

Trupele italiene — după cât se anunță — au încercat să debarce în Benghazi aproape de Osluhan, cu gândul de a-se alia cu celelalte trupe din Tusi. În urma atacului vehement, condus de însuș Evver-beg, al Turcilor, Italienii au fost nevoiți să se retragă de nou pe bordul vapoarelor.

„Agenția Otomană” anunță două noi invingeri ale Turcilor în Tripolis, întâmplare alaltăieri când două suburbii ale orașului și cazarma de cavalerie au fost recucerite.

Un deputat din Tripolis a expediat la Constantinopol următoarea telegramă a directorului stației telegrafice din Tripolis, expediată d'acolo la 30 Octomvrie st. n.:

„Vasele italiene de război au bombardat ieri după amiază stațiunea noastră telegrafică.

„25 granate au explodat deasupra stației, distrugându-o cu totul. Aparatele au rămas neatinse. Noi ne-am refugiat cu aparatele spre sud la Arabi. La orele 3 p. m. au debarcat marinarii italieni spre a tăia firele, dar n'au reușit din cauza furtunei. Marinarii au revenit mai târziu. Arabii atacându-i, aproape toți marinarii au fost omorâți.

Neșad bey a invitat pe Italienii din Tripolis să se predea. Comandantul trupelor italiene re-

fuzând invitația trupele turcești au bombardat orașul timp de 2 ore. Italienii însă refugindu-se în case, bombardarea a încetat. Neșad bey a trimis atunci pe aghiotantul său la consuli din Tripolis, pentru a-i invita să părăsească orașul împreună cu populația, deoarece bombardarea orașului nu se mai poate amâna.

Consulii s'au dus atunci la comandantul trupelor italiene rugându-l să se predea.

Comandantul a răspuns că nu poate face aceasta până când nu primește ordin din Roma. Neșad bey văzând că toate cererile îi sunt refuzate, a început din nou bombardarea orașului.

La Constantinopol se așteaptă din momentul moment vestea despre definitivă victorie a trupelor turce-arabe.

Aeroplan distruse de Turci.

Căpitanul Hasan anunță că ieri s'a observat deasupra trupelor turcești plutind 2 aeroplanuri. Soldații observându-le au tras câteva focuri de pușcă asupra lor cu atâta dibăcie, încât ambele aeroplanuri au căzut la pământ. Turcii au distrus cele două aeroplanuri.

Măsurile preventive ale Turcilor.

În urma svonului că vapoarele italiene au părăsit coasta africană pentru a începe o acțiune în Arhipelag, Turcia a luat toate măsurile pentru a putea susține un eventual atac. Forturile Dardanelelor au fost provăzute cu tunuri de cetate și cinci mii de ostași, aleși pe specialitatea stau gata de luptă.

Consiliul de război a hotărât să mobilizeze două corpuri de armată din Asia mică pentru a le trimite în Cosovo și în Novibazar. Din Salonika au plecat 300 de ofițeri spre Tripolitania, iar locul lor a fost împlinit cu ofițerii pensionați și rezerviștii.

Măcelul Italienilor.

Masaorele înscenate de soldații italieni au stârnit cel mai adânc resentiment în întreaga noastră civilizație. Un ofițer englez care luptă cu vântul alături de Turci spune că cruzimile italienilor nu mai cunoșcă hotar. După represalia sângheroasă de acum o săptămână măcelurile în lanț și nu erută nici chiar pe femei și copii. Într-o casă de rugă au găsit peste patru sute de inși legați cobză și tăiați în bucăți.

Invitare la abonament.

Incepând cu 1 Octomvrie, un nou contract, rugăm pe onorații abonați, cărora le expirat abonamentul, să binevoiască să grăbi cu reînnoirea lui la vreme.

Apelăm totodată la acei onorați restanțieri, cari au cerut amânare până la acest termen să binevoiască a-și achita datoriile lor, căci administrația nu e în poziție ca să mai putea acorda nouă amânări.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună	— — — —	2.40 cor.

In România:

pe un an	— — — —	40.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	20.— cor.

Administrația.

FABRICA DE SPALAT CU ABURI**„KRISTALY”****Gőzmosógyár, Kolozsvár, Pályaudvar.****Văpsire de haine. Curățare chimică.
Spălare cu aburi.****La suma de peste 10 Cor., pachetul se retrimite francat.**

REISZ MIKSA FABRICĂ DE MOBILE

în

KÉSCSABA — NAGYVÁRAD

Wassy-ut 41—43.

Rákóczi-ut 14.
(Lângă »Apollo«)

Gruber Dezső,

magazin de pălării și articole
de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár

Wassy-ut 41—43. Rákóczi-ut 14.

Noutăți în diferite soiuri de

pălării

pentru domni și copii, albituri, cravate
și totfelul de articole. Prețuri solide.
Serviciu conștiințios. — Comandele
din provincie se execută prompt și
— francate în cel mai scurt timp. —

TIMBALE

cu organism pa-
tentat de oțel, dând
sunete rezonante și
foarte plăcute, —
se pot căpăta și pe
rate. — Gramo-
foane cu plăci arti-
stice, — vioare,
flaute, harmo-

ni și a. — Numeroase distincții și medalii pri-
me ca răsplată. Inventatorul pedalului modern
organismului de oțel. Catalog trimis gratis.

Mogyórossy Gyula,

kir. szab. hangszergyár.

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

Un candidat de avocat cu practică.

Află imediat aplicare în cancelaria mea.

Dr. Gheorghe Drimba,
advocat în Kőhalom.

P. T.

Subscrișii avem onoarea a face cunoscut On.
public din loc și jur că **prăvălia noastră de
pește și fructe sudice**, care există de mai mulți
ani în casa noastră proprie **Strada Hirschner
No 4, am mărito** introducând și

mărfuri de coloniale și delicatose

Zilnic: Pește proaspăt; cafea proaspăt prăjită
faină și petroleu; totfelul de brânză.

Pelângă acestea purtăm și mai departe negoțul
de pește și fructe sudice.

Halva în engros dela 5 kg. în sus cu prețul
de 1 coroană 30 fileri per kg., — în toată ziua
proaspătă.

S'a început deja sezonul de pește sărat!

Prin mijloace suficiente și legături cu firme de
primul rang suntem în plăcuta poziție a oferi
Onor. public mărfuri bune și cu prețul cel mai
redus.

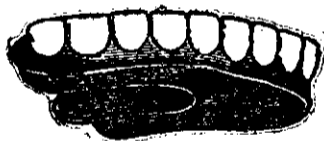
Rugăm deci pe on. public a face o încercare
și a să convinge de calitatea cea mai bună și de
prețul redus al mărfurilor.

În speranță că On. public ne va da binevoi-
torul său sprijin semnăm

Cu stimă:

Frații Gingold.

Brașov.

Scoaterea dinților, dinți
artistici, poduri în gură, de
aur, coroane, efepuiește

QUIL REINHOLD

DENTIST,

pe lângă prețuri moderate și garanță
LUGOȘ, STR. BONNÁ CZ 11.

„ENGLISH HOUSE” NOU ATELIER DE CROITORIE EN- GLEZEASCĂ P DOMNI ÎN ARAD.

Aduc la cunoștința mult on. public că
în Arad, Boros Béni-tér 6. sz.
(Palatul »Crucea-Albă«) mi-am deschis

atelier de croitorie

englezească modern și corespunzător tim-
pului prezent. Imi stă în putință a satis-
face cererile on. public prin un croi cu
gust, prețuri moderate și condițiuni de
plată favorabile pe lângă serviciu prompt
și conștiințios. — Cerând sprijinul mult
on. public, — rămân cu profundă stimă:

Wertheim Jenő,

croitor pentru domni.

Salon de haine bărbătești

J. Schneider, Sibiu

Hermannsplatz 8, etajul I.

Palatul Habermann. (Nagyszeben).

Réthy și Schreithofer

fabrică de cârnaț și mezeluri.

Instalațiuni electrice.

Déva, (Piața principală).

Recomandă carne proaspătă de vită,
porc, vițel, oaie și miel, carne de porc
afumată, cârnățării, slănină și unsoare
în gros și în detail. La dorință liferează
unsoare topită în vase proprii. — Cum-
părătorilor vechi dă scădere la preț.
Serviciu prompt! — Cereți catalog!

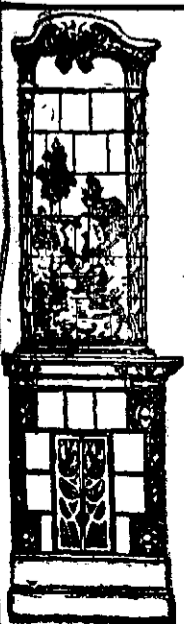
Mare depozit de cuptoare.

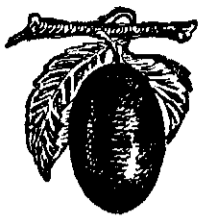
Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în
(Cluj) Kolozsvár, Monostori-u. 7, am deschis un
mare magazin înregistrat și provăzut cu **cuptoare din
țară și străinătate**, unde se află în depozit permanent
cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de
olane Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigu-
rând-ul totodată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile
cele mai solide.

Așteptând binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă:

Tamásy József,
Kolozsvár.

In atenția pomicultorilor!

Ofer altoi de pruni bosniaci ca »Balkanska Carica« (Regina balcanului) și »Kraljica Bosne« (Regina Bosniei). — Altoiul de 2-3 ani cu coroană admirabilă e cel mai bun din diferitele soiuri de pruni. Poama e foarte mare, excepțional de dulce și foarte gustoasă. Se coace spre sfârșitul lui August, când se poate folosi ca deesert, pentru uscat, la fabricarea țuice și a sligovițului. — Prunii mei nu sufer de căderea frunzelor, (Polystigma rubrum) ca de regulă alte soiuri la cari în mijlocul verii cade frunza, pricinuind stricarea poamei. Acest soi a fost premiat în diferite rânduri, cu premiul întâi din partea guvernului. A fost premiat la expoziția mileșară din Budapesta 1896 și la expoziția din Viena 1897 cu medalie de aur, la expoziția internațională din Paris 1900 cu medalie de argint și în fine la expoziția regnicolă din Bosnia și Erșegovina ținută la Sarajevo iarăși cu medalie de aur. — Pentru calitatea prunilor garantez.

Sava T. Kojdić,
mare proprietar în Breška, Bosnia.

Omaszta János,
fabricant de lămpi
pentru trăsuri.

Budapest
VIII. Óriás-utca 20/a

Primește comande
de ori-ce lămpi pen-
tru trăsuri și auto-
mobile, — comande
pentru galvanoplas-
tică și ori-ce repara-
turi de branșe.

Szighety Sándor

atelier de cuțite și točilărie artistică
Budapesta, VII., Strada Akácza No 64.
Colțul Străzii Király.

Se recomandă pentru ascuțirea și repara-
rea de foarfeci, cuțite, brice și tesacuri de
bucătărie în condiții ireproșabile și pr. conv.

Mare depozit de u-
nelte și utensilii pentru
barbieri, ca foarfeci,
brice și curele de as-
cuțit etc. etc. precum și
cuțite de buzunar ș. a.

Pentru barbieri se as-
cut două briciuri gratuit
dacă trimiți 12 deodată.

Comandele se execută
prompt și conștiințios.

Ghete

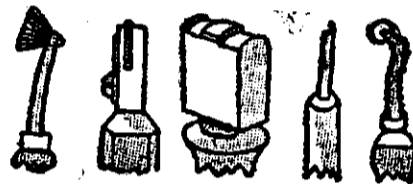
moderne, din piele trainică pentru
domni, dame și copii, se pot cum-
păra mai ieftin în prăvălia lui

Eberstein Henrik,
Lugoj, (Edificiul Bazar.)

Giobotari, ATENȚIUNE! Pantofari

AUREL BRINZAY

fabricant de unelte,
BUDAPEST, VIII., Losoncy-utca 18

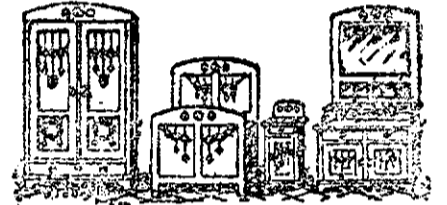
Pregătește totfelul de unelte pentru
ciobotărie și pantofărie.

Catalog trimiți gratis și franco.

Magazin de mobilă.

JOSIF HACKLER

tâmplar de mobilă și edificii
LUGOȘ, Strada Făgetului No 91.

Primește orice lucrări pentru aranjamente de
magazine, birouri și locuințe, deasemenea
pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil,
pelângă livrare promptă și din material uscat.
Desemne și proiecte fac grabnic și gratuit.

În 1904 a câștigat dela so-
cietatea din Budapesta a
văpșitorilor auritorilor și
instruitorilor diplomă. —

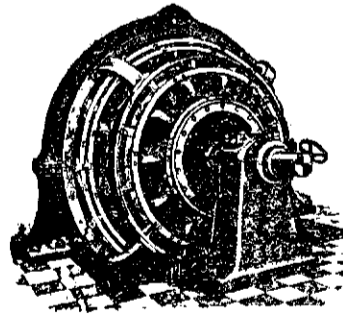
Taferner Antal

auritor de biserici și saloane
Versecz, Temesvâri-u. 20.

Primește spre executare, conform planului
aurire și reparare, iconosiase, altare,
s. mormânt, acoperiș de turnuri, aran-
jamente bisericesti apoi pregătirea tuturor
lucrărilor de branșă aceasta precum și re-
pararea și vopsirea de nou a monumentelor
deasemenea și orice icoane bisericesti.
La dorința pregătesc prospect; pentru
vederea lucrărilor în provincă merg pe
— — — speșele mele proprii. — — —
Execuție promptă. Serviciu conștiințios.

Reparator de motoare.

Execută conștiințios orice reparatori de generatoare,
motoare, mașini dinamice etc.

Privinczky József,

SZEGED

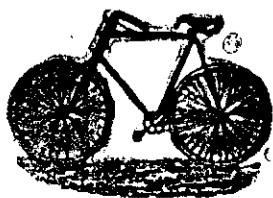
Boldogasszony-sugárut 3. sz.
Cel mai mare atelier de pe
șesul Ungariei.

Leitner Sándor

mechanic și electrotehnic
Cluj—Kolozsvár,
Strada Deák Ferencz Nrul 30.

Vinde și repară pe lângă prețuri mo-
derate: case de bani, biciclete,

mașini de cusut, gramfoane
și mașini de scris. — Primește
ori-ce muncă de branșă, precum: în-
troducerea soneriilor, a lumini de
electrice și a diferitelor motoare.

Nagy Sándor, sculptor,

Arad, Kossuth-utca Nr. 4.
În stabilimentul de piatrărie a lui Malrovitz.

Execută și reparaază

lucrări de sculptură artistică

figurate și decorative precum și por-
trete după natură și fotografiile, monu-
mente mormântale, totfelul de produse
ale industriei, apoi lucrări moderne
sculptate pentru decorația zidurilor din
teracotă, piatră, ghips, ciment și din
alte materii pelângă prețurile cele mai
— ieftine și serviciu conștiințios. —

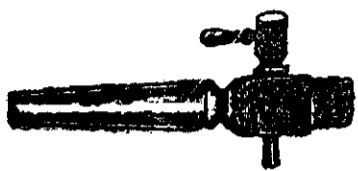
LÉVAY GYÖRGY

STRUNGAR

SZEGED, Püspök-tér 4.

Primește spre efectuare și reparare *totfelul de lucruri* ce aparțin acestei branșe, precum: popice și bile, dopuri și silvini (pipe) pentru buți gherghefuri p. lucru de mână, articole p. fumători, cămășuri, șpițuri etc.; bile și dacuri pentru biliard; domino, șah și totfelul de decorații, la mobile, etc., cuire ș. a.

Comandele se efectuează prompt și conștiințios.

Georg Barthelmie

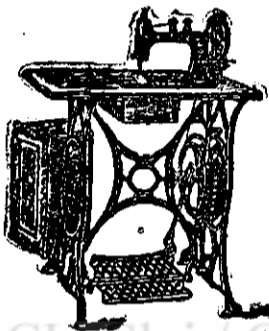
mechanic

Brașov, Strada Porții Nr. 41.
(Colțul dela strada Sfântului Ioan).

Atelier pentru mașini, de scris, socotit, tăiat și de cusut, apoi pentru aparate electrice și fizice, lampe electrice de iluminat, gramafon, plăci, ace, hârtie de copiat și diferite utensilii. —

Telefon 380.

Instructor pentru scris la mașină. —

Dolf Hiller, lăcătuș artistic și pentru edificii,

Sibiu—Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de protecție contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, telegoni și sonerii electrice, apoi, apaducte, aranjament pentru camere de closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și lucrări artistice. Ori-ce reparaturi se efectuează repede cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

Gottstein, fiul, Nagyszeben, Kleiner Ring 5.

prăvălie de piele și accesorii pentru industria de jocărie, curelărie și ciobotărie

depozit de diferite piei lucrate în țară și străinătate. — Calități de piele. Piele lucioasă și șurțuri de piele. Tălpi de lemn și opinci. Fețe pentru cisme și ghete. Ață pentru mașină și cusut. Sfoară de cusut albă și colorată. Tort diferit. — Pâslă, barchet, pânză, tălpi de pâslă și asbeth, garnitură de gumă și ciorapi de gumă. Șireturi și postav de curățit ghetele. Cuie de lemn americane. Calapoade pentru ghete și cisme. Cremă și lac și diferite articole.

Nici o damă să nu întârzie ași face

costumele precum și altă îmbrăcăminte pe stilul englez și francez; pe cari le poate comanda la mine; garantez pentru chic, lucru după jurnalelele cele mai nouă. Serviciu prompt! Pentru damele cari nu sunt din loc, primesc și două probe la zi. — Se poate comanda și prin poștă la cari dau însușirile cele mai urgente. Haine și costume de doliu să fac în 24 de ore. Rugând pentru binevoitorul sprijin semnez cu stimă

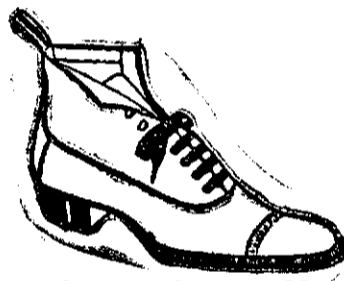
George Rummel

croitor englezesc și franțuzesc pentru dame. Nagyszeben, Str. Honterus Nr. 5.

Cei cari au lipsă de ghete să se adreseze prăvăliei nou aranjate de ghete alui

Nicolae Lung,

Pancsova, Strada Gizella (Mészáros).

Asortată conform cerințelor moderne unde se află de vânzare ghete lucrate în atelierul propriu, pentru bărbați, dame și copii, executate elegant și trainic, cu prețuri moderate. Lucrează ghete după măsură, în timp scurt, execuție elegantă și prețuri ieftine. — Pentru picioare defectuoase ghete speciale!

Bumbera István,

croitor civil și preoțesc, croitorul preoțimei greco-cat.

Oradea-mare — Nagyvárad.

Edificiul Bazarului (partea spre teatru). Telefon 869.

Sezonul de toamnă și iarnă!

Au sosit stofe moderne, englezești, scoțiene și indigene, calitatea cea mai bună. Costumele croială modernă, și lucrate cu mult șic. Prețuri moderate. Lucru cu mare atențiune. Singurul depozit de articole preoțești și bisericestești.

Pregătesc

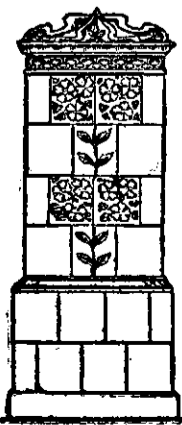
cupatoare de teracotă,

căminuri, vase, glastre, cu prețuri moderate.

Pentru durabilitatea lor garantez. Primesc și repararea cupatoarelor vechi și în provincie. Rugând sprijinul mult onoratului public:

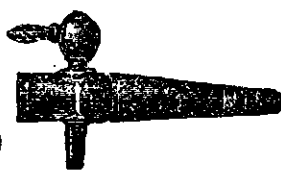
Magyar István,

fabricant de căminuri și articole de lut Temesvár-Gyárvaros, Kém-u. 16.

Premiat la expoziția industrială din Sibiu în 1903.

Roate de tors

din material uscat și mers liniștit, pe lângă garanție, să
află de vânzare la

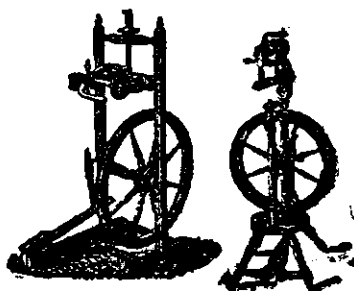
Emil Krauss,

strungărie și atelier cu pu-
tere motorică.

Sibiu—Nagyszeben,

Margarethengasse Nr. 5.

Ori-ce roată ce nu merge bine să primește
înapoi.

Bencsik Zsigmond în Déva

Oferă: **GHETE AMERICANE ȘI FRANCEZE** cusute cu mâna în atelierul propriu precum și **GHETE GATA**, format modern pentru bărbați, femei și copii. *Galosi, ghete comode și pentru gimnastică.* Mare magazin de *gume* renumite de Sullivan pentru tocuri la ghete și *creme* excelente. Ghete pentru picioare ne-regulate și bolnave le pregătesc după măsură. La comande din provincie este destul a se trimite o gheată folosită. — Serviciu prompt.

Schmidt János succesor Schmidt Ferencz

Institut pentru ridicarea altarelor în

— Budapesta, Köbányai-ut 53. —

Pregătește: altare, amvoane, cripte, statui sfinte și întregul aranjament bisericesc, în orice stil, conform pretenziunilor artistice și pelângă prețuri convenabile. Se recomandă ca specialist, de München la renovarea altarelor vechi. Planuri și cataloage trimite gratuit precum și primirea muncii o face pe spesele sale proprii.

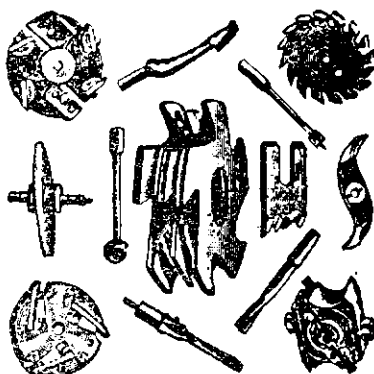
Prețuri moderate.

Condiții favorabile de plată.

Prima fabrică ungurească de cuțite de
masini și uneite de oțel Fondată la 1859.

Bartusek Károly

Budapest, VI. ker. Dávid-utca 10. sz.

Singurul specialist în Un-
garia pentru fabricarea de
uneite mecanice pentru lu-
crarea lemnului.

Unelte mele taie ca
OTRAVA

și se potrivesc la ori-ce ma-
șină pentru lucrarea lemnu-
lui, pentru-că sunt fabricate

din oțel de cea mai bună calitate. Astfel sunt: *cuțitele pentru rînde de mașini, scobitoare; capete de cuțit, ferestraie de mână (horony) și lungime; sfredele pentru sfredelirea de găuri adânci; cuțite de sfișiere, unelte pentru sfredelire, crepare și fabricarea de cepuri, cu un cuvânt totfelul de unelte mecanice pentru lucrarea lemnului.* — Preface și osiile fiitoarelor de cuțite în patru colțuri, **oprite de serviciul superior de industrie, în osie cilindrică și fabrică, după comandă, nouă osii cilindrice pentru ținerea cuțitelor.**

Ori-ce deslușiri se dau în cel mai scurt timp.

Garnituri de îmblătit cu benzină și
ulei, motoare de benzină, ulei și gaz.

Construcție de mori:

mori de rijnit și măcinat, teascuri de ulei, instalații de apa-
duct, fântâni, pompe de totfelul. Prețuri ieftine, condiții
favorabile, garanții desăvârșite. Lămuriri specialiste, pro-
iect de cheltuieli și preț-curent se trimit gratis și franco.

Societate pe acții pentru industria tehnică de mașini.

Műszaki és Gépipari Részvénytársaság,
Budapest, V., Alkotmány-utca 25.

Reprezentantul pentru Arad și provincie:

LENGYEL GYULA,

atelier de motoare și mașini

Arad, (Hal-tér) Szentpál-u. 1.

